

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME

Numri i lëndës: 2019:084677
Datë: 02.07.2024
Numri i dokumentit: 05883833

Pml.nr. 253/2024

NË EMËR TË POPULLIT

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS - kolegji i përbërë nga gjyqtarët: Afrim Shala, kryetar i kolegjit, Agim Maliqi dhe Mejreme Memaj, anëtarë, me bashkëpunëtorin profesional Bujar Balaj, procesmbajtës, në çështjen penale kundër të dënuarve: Xh. B. dhe B. T., për shkak të veprës penale veç e veç keqpërdorimi i pozitës apo autoritetit zyrtar nga neni 422 par.1 të Kodit Penal të Republikës së Kosovës (KPRK), duke vendosur përkitazi me kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë të paraqitur nga mbrojtësit e të dënuarve kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë - Departamenti për Krime të Rënda PKR.nr.155/2022 të datës 30.09.2022 dhe aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës - Departamenti për Krime të Rënda PAKR.nr.729/2022 të datës 12.09.2023, në seancën e kolegjit të mbajtur më 18 qershor 2024, mori këtë:

A K T G J Y K I M

Me miratimin e kërkesave për mbrojtjen e ligjshmërisë të mbrojtësve të të dënuarve Xh. B. dhe B. T., anulohet aktgjykimi i Gjykatës Themelore në Prishtinë - Departamenti për Krime të Rënda PKR.nr.155/2022 të datës 30.09.2022 dhe aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës - Departamenti për Krime të Rënda PAKR.nr.729/2022 të datës 12.09.2023 dhe çështja i kthehet gjykatës së shkallës së parë në rigjykim.

A r s y e t i m

Vendimi i Gjykatës Themelore

Gjykata Themelore në Prishtinë - Departamenti për Krime të Rënda, me aktgjykimin PKR.nr.155/2022 e datës 30.09.2022, të dënuarit Xh. B. dhe B. T. i ka shpallur fajtor për shkak të veprës penale keqpërdorimi i pozitës apo autoritetit zyrtar nga neni 422 par.1 të KPRK-së, dhe i ka gjykuar të dënuarin Xh. B. me dënim burgimi në kohëzgjatje prej 2 (dy) vite, kurse të dënuarit B. T. me dënim burgimi në kohëzgjatje prej 3 (tri) vite. Të dënuarve u është shqiptuar dënimi plotësues - ndalimi i ushtrimit të funksionit në administratën publike në kohëzgjatje prej nga 2 (dy) vite i cili dënim do të ekzekutohet pas mbajtjes së dënimit me burgim nga ana e të dënuarve, janë obliguar në pagesën në emër të paushallit gjyqësor në shumë prej nga 200 €, si dhe nga 50 € në fondin për kompensimin e viktimave të krimit. Kurse të dëmtuarës Ministrisë së Infrastrukturës janë obliguar në kompensimin e dëmit në mënyrë solidare në shumë prej 29.824,18 €.

Vendimi i Gjykatës së Apelit të Kosovës

Gjykata e Apelit e Kosovës - Departamenti për Krime të Rënda, me aktgjykimin PAKR.nr.729/2022 e datës 12.09.2023, pjesërisht ka aprovuar ankesën e mbrojtësve të të dënuarit B. T. përkitazi me vendimin për dënim duke ndryshuar aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë në atë mënyrë që të dënuarin B. T. për veprën penale të shpallur fajtor e ka gjykuar me dënim burgimi në kohëzgjatje prej 2 (dy) vite, kurse ka refuzuar si të pabazuara ankesat e Prokurorisë Themelore në Prishtinë dhe mbrojtësve të të dënuarve, kurse aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë e ka vërtetuar.

Kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë

Kundër këtyre aktgjykimeve kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kanë paraqitur:

- mbrojtësi i të dënuarit Xh. B., avokat Skender Musa nga P., për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe shkeljeve të ligjit penal, me propozim që Gjykata Supreme e Kosovës ta aprovojë si të bazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, të ndryshoj aktgjykimet e kundërshtuara dhe të dënuarin të e liroj nga akuza ose të anuloj aktgjykimet e kundërshtuara dhe çështjen ta kthej në rigjykim në gjykatën e shkallës së parë;

- mbrojtësit e të dënuarit B. T. avokatët Adem Vokshi dhe Florim Lata nga P., për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe shkeljes së ligjit penal, me propozim që Gjykata Supreme e Kosovës ta aprovojë si të bazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, të ndryshoj aktgjykimet e kundërshtuara dhe të dënuarin ta liroj nga akuza apo të anuloj aktgjykimet e kundërshtuara dhe çështjen ta kthej në rigjykim në gjykatën e shkallës së parë.

Mendimi i Zyrës së Kryeprokurorit të Shtetit

Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit e Kosovës, me shkresën KMLP.II.nr.142/2024 e datës 26.04.2024, ka propozuar që kërkesat e mbrojtësve të të dënuarve të refuzohen si të pabazuara.

Pretendimet e paraqitura në kërkesa

Në kërkesë mbrojtësi i të dënuarit Xh. B. thekson se aktgjykimet e kundërshtuara janë përfshirë me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale të përcaktuara me dispozitën e nenit 384 par.2, nënpar.2.1, 2.2 dhe 2.7 të KPP-së, ngase gjykata e shkallës së parë nuk ka paraqitur në mënyrë të qartë dhe të plotë se cilat fakte dhe për çfarë arsye i konsideron të vërtetuara, për më tepër, edhe gjykata e shkallës së dytë nuk ka paraqitur në mënyrë të qartë se pse e konsideron të ligjshëm aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë dhe nuk ka vlerësuar në mënyrë të duhur, të qartë dhe të kuptueshme pretendimet ankimore të paraqitura. Theksohet se aktgjykimet e kundërshtuara nuk kanë arritur që të arsyetojnë ekzistimin e veprës penale dhe se bazohen vetëm në deklaratimet e dëshmitares V. R. dhe njëkohësisht anashkalon në tërësi deklaratimet e dëshmitarëve tjerë dhe atë A. Zh., M. E., H. D. dhe H. M. dhe të cilët si anëtarë të komisionit për vlerësimin e ofertave të tenderit pohojnë faktin se nuk kanë pasur kurrfarë ndikimi për vlerësimin e ofertave dhe aq më pak presion apo ndërhyrje nga ana e të dënuarit. Nga kjo rrjedh se aktgjykimet mbështeten vetëm në dëshminë e dëshmitares V. R. e cila e inkriminon të dënuarin, kurse njëkohësisht deklaratimet e dëshmitarëve A. Zh., M. E., H. D. dhe H. M. jo vetëm që nuk trajtohen por nuk merren fare parasysh.

Theksohet se edhe gjykata e shkallës së dytë ka vepruar në mënyrë të njejtë duke vlerësuar se ka pasur prova të mjaftueshme me të cilat është vërtetuar fajësia e të dënuarit, por se nuk sqarohen më tutje se mbi cilat prova është vërtetuar fajësia e të dënuarit, pos dëshmisë së dëshmitares V. R. pasi që prova tjera nuk ka pasur dhe në kundërshtim me të gjitha provat materiale të administruara. Kurse fakti se ka pasur një shënim në librin e protokollit të MI, kjo uk

e vërteton fajësinë e të dënuarit pasi që i njëjti ka pasur detyrën e sekretarit të përgjithshëm në këtë ministri dhe nuk ka qenë detyrë e tij mbajtja e librit të protokolit, por kjo ka qenë detyrë e arkivistes dhe e cila do të duhej që të raportonte tek drejtori i administratës në kuadër të ministrisë.

Në vijim të kërkesës pretendohet për faktin se as prokuroria e as gjykata nuk kanë pëpiluar ekspertizë financiare apo ekspertizë nga fusha e prokurimit me qëllim të vërtetimit të gjendjes faktike dhe përkundër që mbrojtja ka propozuar ekspertizë të kësaj lëmie kjo është refuzuar nga ana e gjykatës pasi që ekspertiza do të shërbente në vërtetimin e drejtë dhe real të gjendjes, aq më tepër që i dënuari është shpallur fajtor për veprën penale ku theksohet se operatorit ekonomik “Famis” i është pamundësuar fitimi i tenderit si pasojë e veprimeve të të dënuarit. Kurse gjykata e shkallës së dytë thekson faktin se të dënuarit nuk akuzohen për çështje të procedurës së prokurimit e që kjo bie në tërsi në kundërshtim me dispozitivin e aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë dhe faktin se akuza dhe aktgjykimi kanë të bëjnë pikërisht me çështjen e prokurimit pasi që si pasojë e kësaj i është mundësuar fitimi i tenderit operatorit ekonomik me çmim më të pafavorshëm dhe atë për shumë prej 30.000 €.

Më tutje pretendohet se ndaj të dënuarit është shkelur ligji penal, meqë mungojnë elementet e veprës penale për të cilën është shpallur fajtor dhe atë dashja dhe kundërligjshmëria e që kjo ndërlidhet me faktin se për të u realizuar vepra penale duhet të plotësohen katër elementet dhe atë veprimi, kundërligjshmëria, përcaktueshmëria dhe fajësia dhe mungesa e njërit nga këto elemente rezulton se nuk është realizuar vepra penale për të cilën i dënuari është shpallur fajtor dhe është gjykuar.

Pretendohet se tek i dënuari nuk është vërtetuar elementi i parë përkatësisht veprimi për të kryer këtë vepër penale pasi që i njëjti ka vepruar në tërësi sipas kompetencave të tij në cilësinë sekretarit të përgjithshëm të MI dhe kompetencat i ka ushtruar konform dispozitave të tij ligjore dhe mes kompetencave të tjera ka pasur edhe aprovimin e anëtarëve të komisionit për vlerësimin e tenderëve siç ka vepruar edhe me nxjerrjen e vendimit të datës 21.06.2016 duke ndryshuar përbërjen e komisionit për vlerësimin e ofertave të kompanive ofertuese në këtë tender publik. Mirëpo i njëjti nuk ka pasur kompetenca të tjera për dhënien e kontratës operatorit përkatës pasi që këtë kompetencë e ka pasur komisioni vlerësues si dhe menaxheri i prokurimit, siç edhe ka ndodhur në rastin konkret e që duhet pasur parasysh faktin se operatori i cili ka pasur çmimin më të lirë, përkatësisht operatorit ekonomik “F.” ishte shpallur i papërgjegjshëm për shkak të mos

plotësimi të kushteve e që si rezultat i kësaj nuk kishte paraqitur as ankesë duke u pajtuar me faktin se eliminimi ishte si shkak i mos plotësimi të kushteve të tenderit për faktin se sipas dosjes së tenderit udhëheqësi i punishtes kishte qenë i angazhuar edhe në një projekt tjetër të kësaj Ministrie e që nuk ishte plotësuar kushti i përcaktuar në ofertë që udhëheqësi i punishtes të jetë vazhdimisht në punishte. Përtej kësaj, komisioni vlerësueses i ofertave nuk është vendimmarrës por paraqet vetëm rekomandim për dhënien e tenderit, kurse mbetet në përgjegjësinë e zyrtarit përgjegjës të prokurimit që të pranoj apo refuzoj këtë rekomandim nga ana e komisionit dhe në asnjë rrethanë kjo nuk mund të atribuohet sekretarit të përgjithshëm të MI, por anëtarëve të komisionit dhe zyrtarit të prokurimit pasi që i njëjti nuk ka kompetencë vendimmarrëse as të karakterit këshillues dhe as rekomandues. Për më tepër veprimi i të dënuarit përkatësisht detyrimi i tij kinse për të protokolluar vendimin një muaj më herët nuk është vërtetuar me asnjë provë përveç deklarimit të dëshmitares V. R. e cila vet ka bërë protokollimin dhe është përgjegjëse për protokollimin e shkresave - vendimeve.

Në vijim të kërkesës pretendohet se nuk është plotësuar as elementi i dytë, përkatësisht kundërligjshmëria meqë nxjerrja e vendimit ... nuk paraqet veprim të kundërligjshëm sepse është nxjerr në përputhje me nenin 48 të Ligjit Nr.03/L-189 në cilësinë e sekretarit të përgjithshëm duke ndryshuar anëtarin e komisionit, madje kundërligjshmëria nuk plotësohet edhe po të vërtetohej se protokollimi ishte bërë një muaj më herët pasi që i dënuari nuk është përgjegjës i protokollit të shkresave në Ministri. Për më tepër, në rastin konkret përkatësisht vepra penale për të cilën është shpallur fajtor i dënuari kryhet vetëm me dashje direkte dhe kryesi duhet të jetë i vetëdijshëm për veprën e tij dhe njëkohësisht pasojën e saj e që me aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë nuk është paraqitur arsyetim përkitazi me këtë element, përveç se është theksuar fakti se dashja është vërtetuar përmes përgatitjes superiore shkollore të të dënuarve, kurse te i dënuari Xh. B. fakti se është afër gradës shkencore të doktorit të shkencave dhe fakti se ka përvojë të gjatë në menaxhimin e që kjo paraqet një arsyetim sipërfaqësor dhe absurd në praktikën gjyqësore.

Pretendohet se në veprimet e të dënuarit nuk janë manifestuar elementet e veprës penale keqpërdorimi i pozitës apo autoritetit zyrtar nga neni 422 par.1 të KPRK-së, meqë bazuar në dispozitën ligjore veprimi i kryerjes së kësaj vepre penale ekziston në rastet kur personi zyrtar vepron duke shfrytëzuar pozitën e vet zyrtare apo autorizimin me tejkalim të kufijve të autorizimeve të tij ose duke mos i kryer detyrat e tij zyrtare përfiton për vete apo për tjetrin dhe me këtë rast duhet theksuar faktin se ofertuesi me çmimin më të lirë në këtë rast ... "F." ishte shpallur operator i papërgjegjshëm për shkak të mos plotësimi të kushteve të kontratës-

angazhimit të mbikëqyrësit njëkohësisht në dy vend punishte dhe në këtë mënyrë fitues i tenderit është shpallur operatori tjetër ekonomik.

Mbrojtësit e të dënuarit B. T., avokatët Adem Vokshi dhe Florim Lata, theksojnë se aktgjykimi i kundërshtuar i gjykatës së shkallës së parë nuk ka marrë parasysh udhëzimet e Gjykatës së Apelit të Kosovës të dhëna në aktvendimin e saj PAKR.nr.24/2022 të datës 28.03.2022, meqë nuk ka eliminuar vërejtjet përkitazi me dëshminë e dëshmitares E. A., së pari për faktin e mos lajmërimit të kërcënimit dhe detyrimit të pretenduar nga ana e saj dhe kjo dëshmi do të duhej të vlerësohej në ndërlidhje me provat tjera të administruara. Përtej kësaj, arsyetimi i paraqitur përveç se është i mangët gjithashtu nuk është ndërlidhur me provat tjera të administruara, meqë po të bëhej një ndërlidhje e tillë, atëherë dëshmia e kësaj dëshmitare do të duhej të vlerësohej si jo e besueshme, kjo për faktin se raporti me të cilin fitues i tenderit ishte shpallur kompania “F.” fare nuk ishte dorëzuar tek tani i dënuari, për më tepër, kjo dëshmi nuk ka edhe logjikën e arsyeshme pasi që nga shkresat e lëndës del se vetëm njëra anëtare e komisionit- dëshmitarja është larguar, kurse kanë mbetur dy anëtarët e tjerë e që vota e saj në asnjë rrethanë nuk ishte votë vendimtare në përcaktimin e fituesit të tenderit.

Pretendohet se gjykata e shkallës së parë ka refuzuar caktimin e ekspertizës përkitazi me shkaktimin e dëmit dhe se arsyetimi i dhënë se vlera e dëmit ndërlidhet me diferencën e çmimit të fituesit të parë kompanisë “F.” dhe të kompanisë fitueses së dytë “S.” është në shumë prej rreth 30.000 € dhe të cilin refuzim e kishte përkrahur edhe gjykata e shkallës së dytë. Megjithatë pretendohet se i dënuari është shpallur fajtor për faktin se me veprimet e tij ka mundur marrjen e tenderit kompanisë “S.” edhe atë duke e detyruar dëshmitaren E. A. të tërhiqet nga komisioni dhe me këtë është mundur që fituese e tenderit të shpallet kompania “F.” dhe kjo tregon domosdoshmërinë e përpilimit të ekspertizës përmes së cilës do të vërtetoheshin faktet se cilës kompani do të duhej ti jepej tenderi dhe se kjo paraqet elementin esencial të kësaj çështjeje pasi që në këtë çështje pretendimi kryesor është për faktin se tenderin e ka fituar një kompani e cila nuk do të duhej të shpallej fituese dhe nëse kjo nuk do të ndodhte, atëherë nuk do të kishte pasoja të kësaj vepre penale e me këtë do të mungonte kundërligjshmëria dhe njëkohësisht qëllimi i të dënuarit. Njëkohësisht përpilimi i ekspertizës do të mundësonte edhe përcaktimin e saktë të lartësisë së dëmit që gjithashtu paraqet komponentë të rëndësishme në këtë çështje penale.

Në vijim të kërkesës pretendohet për faktin se gjykata e shkallës së parë ka tejkalluar akuzën e paraqitur nga ana e prokurorisë së shtetit për faktin se është ndryshuar përshkrimi faktik sipas aktakuzës dhe dispozitivit të aktgjykimit duke ndryshuar togfjalëshin tejkallon kompetencat,

ushtron ndikim (përshkrim në aktakuzë) me fjalët ka ndërmarrë veprime të kundërligjshme dhe është pajtuar me shkaktimin e pasojës (përshkrim në dispozitiv të aktgjykimit) duke bërë përshtatje me elementet e veprës penale, dhe për më tepër, duke shtuar shumë prej 29.824,18 € me çka ka obliguar të dënuarit në kompensimin e kësaj shume edhe pse kjo shumë nuk është përshkruar në aktakuzë me të cilën është rënduar pozita e të dënuarit në procedurës në favor të prokurorisë së shtetit.

Më tutje theksohet se si rezultat i shkeljeve procedurale janë paraqitur pretendime lidhur me shkeljen e ligjit penal duke potencuar faktin se i dënuari nuk është penalisht përgjegjës për veprën penale meqë mungon dashja direkte dhe i cili vlerësim ishte bërë nga ana e shkallës së dytë edhe me rastin e kthimit të kësaj çështje në rigjykim, me ç'rast janë paraqitur vërejtje serioze për përshkrimin e veprimeve dhe për realizimin e elementeve të veprës penale. Për më tepër, duke u referuar në përshkrimin e dispozitivit të aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë theksohet se i dënuari është pajtuar me shkaktimin e pasojës e që del se ky formulim është në kundërshtim me dashjen direkte pasi që përmes kësaj kryerësi i veprës penale shkaktimin e pasojës e dëshiron dhe jo të pajtohet me shkaktimin e saj pasi që kjo do të nënkuptonte dashje eventuale dhe për të cilën nuk duhet të përgjigjet penalisht. Gjithashtu në këtë rast mungon lidhja kauzale mes veprimit dhe pasojës së shkaktuar pasi që duke u bazuar në përshkrimin e dispozitivit të aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë del se i dënuari kishte detyruar dëshmitaren E. A. të jep dorëheqje si kryetare e komisionit të vlerësimit të ofertave dhe me këtë i është mundësuar fitimi i tenderit kompanisë "S.", mirëpo kjo në asnjë rrethanë nuk vërtetohet duke u bazuar në faktin se komisioni ka qenë i përbërë nga tre anëtarë dhe kur të kemi parasysh faktin se rekomandimet merren me shumicë të votave e që ndërrimi i një anëtari nuk përbën fuqi votuese të mjaftueshme për të ndryshuar qëndrimin e komisionit e që përveç kësaj komisioni merr rekomandim dhe jo vendim, siç gabimisht është interpretuar e që në këtë mënyrë del se ka munguar lidhja kauzale shkak-pasojë.

Gjetjet e Gjykatës Supreme të Kosovës

Gjykata Supreme e Kosovës në seancën e kolegjit shqyrtoi shkresat e lëndës në kuptim të nenit 435 par.1 lidhur me nenin 436 par.1 të Kodit të Procedurës Penale (KPP) dhe pas vlerësimit të pretendimeve në kërkesë, gjeti se:

- kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë janë të bazuara.

Sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, pretendimet e mbrojtësve të të dënuarve janë të bazuara, ngase aktgjykimet kundër të cilave është parashtruar kërkesa, përmbajnë shkelje për të cilat pretendohet në kërkesa dhe aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë është marrë me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale sipas dispozitës së nenit 384 par.2, nënpar.2.7 lidhur me nenin 369 par.7 të KPP-së, meqë gjykata e shkallës së parë në aktgjykimin të saj nuk ka paraqitur arsyetim me rastin e zgjidhjes së çështjeve juridike, veçanërisht me rastin e vërtetimit të veprës penale dhe përgjegjësisë penale të të dënuarve.

Sipas pikëpamjes së Gjykatës Supreme të Kosovës në rastin konkret gjykata e shkallës së parë nuk ka paraqitur arsyetim të plotë dhe të qartë përkitazi me provat e administruara, por në aktgjykimin e saj vetëm është bërë përshkrimi i mbrojtjes së të dënuarve dhe dëshmisë së dëshmitarëve pa vlerësuar fare besueshmërinë e deklarimeve të tyre. Për më tepër, me rastin vlerësimit të dëshmimeve nuk ka arritur që të paraqes arsyetim për secilën provë të administruar gjegjësisht për secilin dëshmitar të dëgjuar dhe posaçërisht dëshmitarët të cilët kanë qenë pjesë e komisionit për vlerësimin e ofertave për tenderin në fjalë dhe dëshmitë e tyre janë cilësuar si të pabesueshme pa u arsyetuar se nga ishte ardhur në përfundim se këto dëshmi janë të pabesueshme.

Aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë nuk ka paraqitur arsyetim të qëndrueshëm përkitazi me dy aspekte të rëndësishme të kësaj çështje penale, së pari refuzimin për caktimin e ekspertit të prokurimit, kjo duke pasur parasysh faktin se e tërë baza e kësaj çështje ka të bëjë pikërisht me këtë fushë për të cilën njohuritë dhe ekspertiza e ekspertëve do të ndihmonte në ndriçimin e kësaj çështje penale dhe çështja e dytë përkitazi me raportin e vlerësimit të komisionit në përbërje prej E. A., H. D. dhe M. E., dhe i cili raport është përpiluar dhe nënshkruar nga anëtarët duke rekomanduar që fitues i tenderit të jetë ... “F.”, por e diskutueshme dhe nuk është sqaruar fakti se ky raport a ishte dorëzuar të dënuarit B. T. me qëllim të vazhdimit më tutje të procedimit të kësaj çështje të prokurimit.

Përtej kësaj në aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë nuk ishte paraqitur arsyetim i qëndrueshëm përkitazi me ofertën e ... “F.” se në fakt nga vet përmbajtja e aktgjykimeve të kundërshtuara del se baza e shkeljes ndërlidhet me faktin se ky operator ekonomik nuk është shpallur fitues mbi faktin se ka pasur çmim më të lirë se operatori fitues, përkatësisht ... “S.”. Për më tepër edhe vet dëmi i pretenduar në shumë prej 29.824,18 €, buron në tërësi si rezultat i operatorit ekonomik më të shtrenjtë. Mirëpo me këtë rast nuk janë marrë për bazë provat materiale dhe as dëshmitë e dëshmitarëve, përkatësisht anëtarëve të komisionit vlerësues se

operatori ekonomik "F." ka qenë i papërgjegjshëm për shkak se nuk i kishte plotësuar kushtet e përcaktuara në tenderin e shpallur që stafi i tij punues të mos angazhohet në punishte të tjera.

Sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, vërehet se në aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë pamjaftueshëm është arsyetuar përgjegjësia penale e të dënuarve, përkundër faktit se dispozita e nenit 21 par.2 i KPRK-së, ka përcaktuar se: *"Personi vepron me dashje direkte kur është i vetëdijshëm për veprën e vet dhe e dëshiron kryerjen e saj"*, dhe e cila ndërlihet me dispozitën e nenit 22 i KPRK-së, se: *"Dijenja, dashja, pakujdesia ose qëllimi i kërkuar si element i veprës penale mund të nxirret nga rrethanat faktike"*. Bazuar në këtë, del se dashja si element subjektiv i veprës penale duhet të vlerësohet bazuar në rrethanat objektive të veprimeve të të dënuarve dhe duke u bazuar në veprimet konkrete të tyre duhet të arrihet konkludimi se a manifestohen apo jo elementet e kësaj vepre penale e posaçërisht dashja direkte e tyre. Arsyetimi i dashjes dhe qëllimit të të dënuarve duke u mbështetur në përgatitjen e tyre shkollore i theksuar në faqen e 23 të aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë në asnjë rrethanë nuk duhet të merret si bazë për një vendim fajësie, përndryshe shkollimi dhe përgatitja e tyre shkollore mund të shërbej si rrethanë në përcaktimin e llojit dhe lartësisë së dënimit pas shpalljes eventuale fajtor të tyre, mirëpo në asnjë rrethanë si përcaktues i fajësisë së tyre, siç në mënyrë të gabuar ka konkluduar gjykata e shkallës së parë. Nga kjo rrjedh se në aktgjykimin e kundërshtuar të gjykatës së shkallës së parë nuk është arsyetuar aspekti i dashjes, përkatësisht është dhënë arsyetim sipërfaqësor, përkundër faktit se dashja paraqet elementin esencial subjektiv të figurës së kësaj vepre penale.

Nga të gjitha këto, Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se aktgjykimi i shkallës së parë është përfshirë me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale nga neni 384 par.2 nënpar.2.7 lidhur me nenin 369 par.7 të KPPK-së, të cilat shkelje nuk janë eliminuar me aktgjykimin e gjykatës së shkallës së dytë. Për më tepër, shkeljet e theksuara më lart e vënë në dyshim edhe gjendjen faktike pasi që nuk është vërtetuar saktësia e fakteve vendimtare dhe nga kjo arsye, kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë ishte e bazuar, që rezultoi me marrjen e vendimit për anulimin e aktgjykimeve të kundërshtuara dhe shqyrtim të serishëm të kësaj çështje.

Udhëzimet me rastin e rigjyimit të çështjes

Gjykata Supreme e Kosovës vlerëson se në rigjykim gjykata e shkallës së parë duhet të veproj në pajtim me vërejtjet e dhëna në këtë aktgjykim dhe të administroj provat ekzistuese e

sipas nevojës edhe prova tjera e pas kësaj të marr një vendim të drejtë dhe të ligjshëm në këtë çështje penalo juridike. Në rend të parë duhet të eliminoj paqartësitë e zhvillimit të ngjarjes, përkatësisht të vërtetohet hollësisht dhe saktësisht mënyrën e veprimit të të dënuarve, përkatësisht të sqarohet në mënyrë të plotë dhe të drejtë forma e veprimit të tyre, të analizohet në hollësi e tërë dinamika e ngjarjes në mënyrë kronologjike prej shpalljes së tenderit, vlerësimin e ofertave të komisionit të parë, përpilimi i raportit dhe mënyra e dorëzimit të tij tek zyrtari i prokurimit, si dhe në fund raporti i komisionit të dytë që shpalli fitues operatorin ekonomik “S.”.

Duke pasur parasysh se rasti ndërlidhet me vlerësimin e ofertave të operatorëve ekonomik konkurrues në tender dhe se ndryshimi mes shumës më të lartë dhe më të ulët ka paraqitur bazën e aktakuzës është e nevojshme angazhimi i ekspertit përkatës i prokurimit publik i cili do të sqaronte çështjet e diskutueshme përkitazi me ecurinë e tenderit që nga shpallja e tij e deri në shpalljen e fituesit të tenderit. Në këtë aspekt fokusi duhet të mbetet tek ndryshimi i komisionit dhe mënyra e dorëzimit të raportit vlerësimin të ofertave nga ana e komisionit, përkatësisht mënyra standarde e dorëzimit të këtij raporti zyrtarit të prokurimit dhe veprimet e tij të mëtejme në rast se nuk pajtohet me vlerësimin e komisionit vlerësues. Posaçërisht të vlerësohet aspekti ligjor i veprimit në rastet e shpalljes së operatorit ekonomik të papërgjegjshëm se në fakt a mund të merret oferta e tij si bazë për të paraqitur shumën e humbjes, përkatësisht përfitimit të operatorëve të tjerë ekonomik. Andaj, Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se të gjitha këto çështje duhet të sqarohen përmes një ekspertizë të detajuar nga ana e ekspertit të fushës përkatëse, përkatësisht të prokurimit dhe pas kësaj të veprohet brenda kompetencës së gjykatës dhe në bazë të tyre dhe provave tjera të marr një vendim të drejtë dhe të ligjshëm.

Nga sa u parashtrua më lartë e në kuptim të nenit 438 par.1, nënpar.1.2 të KPP -së, u vendos si në dispozitiv të këtij aktgjykimi.

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS - PRISHTINË

Pml.nr.253/2024, më 18 qershor 2024

Procesmbajtësi,
Bujar Balaj

Kryetari i kolegjit,
Afrim Shala